

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Stärkt skydd för visselblåsare på EU-nivå

[COM(2018) 214 final]

och om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten

[COM(2018) 218 final]

(2019/C 62/26)

Föredragande: **Franca SALIS-MADINIER**

Remiss	Europaparlamentet, 28.5.2018 Europeiska unionens råd, 29.5.2018 Europeiska kommissionen, 18.6.2018
Rättslig grund	Artikel 43.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig facksektion	Sysselsättning, sociala frågor och medborgarna
Antagande av facksektionen	26.9.2018
Antagande vid plenarsessionen	18.10.2018
Plenarsession nr	538
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	158/77/15

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK anser att skyddet för visselblåsare utöver att skydda visselblåsare är ett viktigt verktyg för att hjälpa företagen att bättre hantera olagliga och oetiska handlingar.

1.2 EESK uppskattar att vissa företag har infört förfaranden för att skydda visselblåsare och att 10 av 28 medlemsstater redan har infört ett omfattande regelverk som täcker skydd för visselblåsare.

1.3 EESK anser att direktivets tillämpningsområde bör bedömas på grundval av utvärderingen av dess genomförande och att det bör vara tillräckligt brett för att skydda allmänintresset.

1.4 EESK uppmanar kommissionen att se över den rättsliga grunden för direktivet så att den även omfattar arbetstagares rättigheter enligt artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

1.5 Tidigare anställda, arbetstagarnas fackliga företrädare och juridiska personer i enlighet med definitionen i artikel 3 kan slå larm med samma skydd, och bör tydligt omnämnas i artikel 2 i direktivet.

1.6 EESK rekommenderar (artikel 13) ett rapporteringsförfarande i två steg som ger visselblåsaren möjlighet att först gå via antingen interna kanaler eller behöriga myndigheter (utifrån vad han eller hon föredrar) och sedan, i förekommande fall, kontakta det civila samhället/media, av rättviseskäl och för att skapa rättssäkerhet.

1.7 EESK rekommenderar att visselblåsare ska kunna vända sig till fackliga företrädare när som helst under rapporteringsförfarandet och att dessa ges behörighet att företräda dem och tillhandahålla råd och stöd.

1.8 Direktivet bör tydligare uppmantra till förhandlingar om de interna rapporteringskanalerna, inom ramen för den sociala dialogen, med arbetstagarnas fackliga företrädare, i enlighet med Europarådets rekommendation från 2014 och Europaparlamentets betänkande från 2017.

1.9 Om en anonym visselblåsares identitet röjs rekommenderar EESK att visselblåsaren i fråga ska omfattas av det skydd som direktivet ger.

1.10 EESK rekommenderar en ändring av artikel 15.5 avseende prima facie-bevisning när det gäller bevisbördan. Det är tillräckligt att visselblåsaren "lägger fram uppgifter som visar att han eller hon har lämnat en rapport".

1.11 Avseende artikel 15.6 rekommenderar EESK att frågan om ersättning inte hänskjuts till nationell rätt (som varierar), utan att direktivet föreskriver full kompensation för skador, utan tak, i likhet med Storbritanniens lagstiftning.

1.12 EESK anser att den överflödiga artikel 17.2 bör strykas (sanktioner avseende förtal och falska anklagelser föreskrivs redan i nationell lagstiftning).

1.13 EESK uppmanar kommissionen att i artikel 19 lägga till en uttrycklig klausul om upprätthållande av skyddsnivån för att se till att genomförandet av direktivet under inga omständigheter leder till en minskning av mer förmånliga rättigheter som beviljats visselblåsare före direktivet i medlemsstaterna och på de områden som det omfattar.

1.14 EESK rekommenderar att det ska bli obligatoriskt för offentliga organ och medlemsstaterna att offentliggöra regelbundna rapporter.

1.15 EESK uppmanar kommissionen att i direktivet införa bestämmelser om informationskampanjer på europeisk och nationell nivå, bland annat riktade till ungdomar, för att förändra bilden av visselblåsare.

2. Bakgrund

2.1 Olaglig verksamhet och lagmissbruk kan förekomma i alla organisationer, såväl privata som offentliga. Sådan verksamhet kan ha många olika former, till exempel korruption eller bedrägerier, tjänstefel, skatteflykt eller försummelser, och om de inte åtgärdas kan de orsaka allvarlig skada för allmänintresset och medborgarnas välfärd i en eller flera EU-medlemsstater.

2.2 Att man kan förutse, åtgärda eller sätta stopp för en risksituation (dödsfall eller skada, åtal, ekonomiska förluster, anseenderisk) gynnar företagen, medborgarna och arbetstagarna. Det visselblåsande som kommissionen har för avsikt att skydda genom det här direktivet handlar om att slå larm för att skydda allmänintresset, vilket gynnar samhället som helhet.

2.3 Personer som arbetar för en organisation eller kommer i kontakt med den i sitt arbete är ofta de första som får kännedom om missförhållanden. Personer som rapporterar (inom den berörda organisationen eller till en extern myndighet) eller avslöjar sådana förhållanden – visselblåsare – kan därför spela en viktig roll för att sätta stopp för dem. Många människor avstår dock från att göra detta. Enligt internationella studier är de viktigaste skälen till tystnad att man är rädd för repressalier, att man inte tror att rapporteringen kommer att leda till någonting och att man inte vet vem man ska vända sig till. 85 % av de som svarade på kommissionens offentliga samråd 2017 trodde att arbetstagare mycket sällan eller sällan rapporterar om hot eller skada avseende allmänintresset på grund av rädsla för rättsliga och ekonomiska konsekvenser, men även på grund av den negativa bilden av visselblåsare. I vissa länder blandas visselblåsare fortfarande ihop med förrädare eller angivare. Visselblåsning kräver dock mod, till skillnad från angiveri som är ett utslag av feghet.

2.4 Av dessa skäl är det viktigt att säkerställa ett effektivt skydd för visselblåsare. Det finns redan instrument på internationell nivå och i olika medlemsstater. Europarådet, Europaparlamentet, Europeiska unionens råd samt organisationer i det civila samhället och fackföreningar har redan efterlyst EU-omfattande lagstiftning som skyddar visselblåsare som agerar i allmänintresset. Vissa europeiska företag har infört förfaranden för att skydda visselblåsare. Utgångspunkten för kommissionsförslaget är att skyddet för visselblåsare i EU för närvarande är otillräckligt och att det är fragmenterat mellan medlemsstaterna och skiljer sig åt mellan olika sektorer.

2.5 Kommissionen lägger därför fram ett förslag till direktiv om skydd av visselblåsare inom utvalda områden, vilket kompletteras av ett meddelande om en politisk ram på EU-nivå som omfattar åtgärder för att stödja nationella myndigheter.

2.6 Detta förslag syftar till att upprätta ett antal gemensamma miniminormer som erbjuder skydd mot repressalier för visselblåsare som rapporterar om överträdelser av EU-rätten avseende i) offentlig upphandling, ii) finansiella tjänster, iii) penningtvätt och finansiering av terrorism, iv) produktsäkerhet, v) transportsäkerhet, vi) miljöskydd, vii) kärnsäkerhet, viii) livsmedels- och fodersäkerhet, ix) djurs hälsa och välbefinnande, x) folkhälsa, xi) konsumentskydd, xii) skydd av privatlivet och personuppgifter samt säkerhet i nätverks- och informationssystem.

2.7 Förslaget gäller även överträdelser av EU:s konkurrensregler, överträdelser och missbruk av regler för företagsbeskattning och skada avseende EU:s ekonomiska intressen.

2.8 I enlighet med förslaget ska medlemsstaterna se till att företag med minst 50 anställda (eller med en årlig omsättning på över 10 miljoner euro) och offentliga enheter upprättar interna kanaler och förfaranden för att ta emot och följa upp rapporter. De måste också säkerställa att behöriga myndigheter har externa rapporteringskanaler. Dessa kanaler ska garantera att identiteter och information behandlas konfidentiellt. Små företag och mikroföretag är undantagna från skyldigheten att införa interna rapporteringskanaler (utom på det finansiella området eller inom känsliga sektorer).

2.9 Förslaget förbjuder repressalier, såväl direkta som indirekta, mot visseblåsare och fastställer åtgärder som medlemsstaterna ska vidta för att garantera dem skydd.

2.10 Förslaget innehåller slutligen ändamålsenliga, proportionella och avskräckande sanktioner som är nödvändiga för att avskräcka från i) förhindring av rapportering, repressalieåtgärder, talan av okynneskaraktär mot rapporterande personer samt brott mot skyldigheten att behandla rapporterande personers identitet konfidentiellt och ii) illvilligt och ogrundat visseblåsande.

3. Allmänna kommentarer

3.1 Hittills har endast 10 av 28 EU-medlemsstater infört övergripande lagstiftning om skydd för visseblåsare. I Europa skadar fragmenteringen och luckorna i detta skydd allmänintresset och de kan komma att hindra rapportering. När det gäller gränsöverskridande brott eller brott som begås inom multinationella företag omfattas visseblåsare inte av samma skydd, utan det beror på vilket lands lagstiftning och rättspraxis som tillämpas.

3.2 EESK välkomnar målet att främja ansvarsfull och frivillig visseblåsning, i syfte att skydda allmänintresset.

3.3 Kommissionen konstaterade 2016 ⁽¹⁾ att tillämpningen av EU-rätten fortfarande var en utmaning och ansåg att det krävdes "en starkare inriktning på kontroll av efterlevnaden för att allmänintresset ska tillgodoses". Syftet är att skapa en proaktiv snarare än en reaktiv lagstiftning, som är "ett systematiskt inslag i kontrollen av efterlevnaden av EU-rätten".

3.4 EESK konstaterar att förslaget till direktiv är förenligt med tidigare europeiska initiativ (Europarådet, Europaparlamentet, kommissionen) när det gäller normer och mål, i synnerhet med Europarådets rekommendation CM/Rec(2014) 7 av den 30 april 2014, och till stor del ligger i linje med internationella normer. Detta förslag kompletterar dessutom EU:s befintliga sektorsspecifika arrangemang (finansiella tjänster, transporter, miljö) och EU:s politik (bekämpning av korruption, hållbar finansiering, rättvisare beskattning).

3.5 I linje med subsidiaritetsprincipen har det materiella tillämpningsområdet begränsats till överträdelser av EU-lagstiftningen (olaglig verksamhet och lagmissbruk) och till särskilda områden där

1. det finns ett behov av att stärka kontrollen av efterlevnaden,
2. en nästan total avsaknad av rapportering av överträdelser är en viktig faktor,
3. överträdelser kan medföra allvarlig skada för allmänintresset.

3.6 EESK anser dock att förhållandet mellan EU-rätten och nationell lagstiftning, som kan leda till tvister och svårigheter med att tillämpa principerna i direktivet, måste förtydligas.

3.7 EESK understryker den positiva aspekten av direktivet som uppmuntrar medlemsstaterna att införa övergripande och sammanhängande regelverk på nationell nivå på grundval av principerna i rekommendationen från Europarådet och rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen). Samtidigt skulle det vara viktigt att säkerställa att väletablerade regelverk i medlemsstaterna fungerar smidigt, i den mån som de är förenliga med principerna i direktivet.

3.8 Det är också positivt att man nämner möjligheten att anta förmånligare bestämmelser i de olika medlemsstaterna. EESK anser dock att en klausul om upprätthållande av skyddsnivån måste läggas till så att detta direktiv inte leder till att mer förmånliga nationella bestämmelser försvinner eller försvagas.

⁽¹⁾ EUT C 18, 19.1.2017, s. 10.

3.9 EESK rekommenderar slutligen att direktivet ska bedömas mot bakgrund av bevisning som kan bli tillgänglig i framtiden och på grundval av utvärderingen av genomförandet av direktivet. Kommittén anser att en eventuell framtida utvidgning av direktivets materiella tillämpningsområde bör nämnas inför en sådan utvärdering.

3.10 EESK framhåller återigen vikten av att detta direktiv genomförs i medlemsstaterna för att skapa en mer välfungerande demokrati mot bakgrund av dagens och framtidens utmaningar samt för att stärka rättsstatsprincipen, friheterna och den offentliga integriteten, med tanke på att friheten att berätta sanningen ("parrhesia") betraktas som en mycket viktig del av demokratin.

3.11 EESK stöder inrättandet av en europeisk rapporteringsmyndighet eller en europeisk ombudsman, som skulle ansvara för samordningen av nationella rapporteringsmyndigheter och övervaka larmsystemen.

4. Särskilda kommentarer

4.1 EESK anser att det är oacceptabelt att det inte har varit möjligt att genomföra ett samråd med arbetsmarknadens parter om förslaget till direktiv, i enlighet med artikel 154 i EUF-fördraget. Kommissionen får inte upprepa detta tillvägagångssätt.

4.2 Kommittén rekommenderar att det sociala området också bör omfattas av direktivet genom att man lägger till artikel 153 i EUF-fördraget till de 16 rättsliga hänvisningarna i direktivet. EESK framhåller att man i artikel 1 (det materiella tillämpningsområdet) avseende de överträdelse av lagstiftning som en visselblåsare kan rapportera om har utelämnat skydd för arbetstagare. Diskriminering, trakasserier, våld på arbetsplatsen osv. ingår inte i förslaget. EESK rekommenderar därför att dessa frågor integreras i direktivet.

5. Tillämpningsområde med avseende på personer

5.1 EESK noterar direktivets mycket breda tillämpningsområde med avseende på personer: alla arbetstagare i den privata eller offentliga sektorn som förvärvat information om överträdelse i ett arbetsrelaterat sammanhang. Begreppet arbetstagare är brett: personer som har status som arbetstagare i den mening som avses i artikel 45 i EUF-fördraget och som egenföretagare i den mening som avses i artikel 49 i EUF-fördraget, men även volontärer, oavlönade praktikanter, konsulter, leverantörer, underentreprenörer, aktieägare och styrelseledamöter. Detta direktiv bör bidra till att minska risken för eventuella anseendeskador som kan drabba företag.

5.2 Tidigare anställda, arbetstagarnas fackliga företrädare och juridiska personer i enlighet med definitionen i artikel 3 kan slå larm med samma skydd, och bör tydligt omnämnas i artikel 2 i direktivet.

5.3 EESK noterar att EU:s tjänstemän bör ges samma skydd som arbetstagare i medlemsstaterna.

6. Rapporteringsförfarande

6.1 När det gäller inrättandet av interna rapporteringskanaler rekommenderar EESK att arbetstagarna och deras fackliga företrädare aktivt bör delta i utformningen och genomförandet av dem.

6.2 EESK anser att principen om en gradvis rapportering (internt, behöriga myndigheter, allmänhet) är förenlig med principen om ansvarsfull rapportering. EESK anser dock att visselblåsare måste ha samma möjligheter att gå via interna kanaler som via behöriga myndigheter och rekommenderar därför ett förfarande i två i stället för tre steg, av rättviseskäl och för att skapa rättssäkerhet. Å ena sidan visar internationella studier, även i länder som saknar krav på interna kanaler (Storbritannien, Irland), att anställda av lojalitetsskäl först går den interna vägen, och det finns därför ingen risk för att de interna kanalerna kommer att kringgås i någon omfattande utsträckning. Om ett krav införs på att gå via de interna kanalerna är det dessutom svårt att förutse alla nödvändiga undantag. Å andra sidan föreskriver vissa nationella lagstiftningar att man direkt vänder sig till myndigheter (t.ex. vid brott och överträdelse). Denna skyldighet avser dock endast anställda, medan andra arbetstagare är undantagna. Detta leder till att principen om likabehandling åsidosätts och till rättslig osäkerhet.

6.3 EESK anser att visselblåsare på arbetsplatsen bör kunna kontakta fackliga representanter och kunna företrädas av dem i alla skeden av rapporteringsförfarandet. Dessa representanter, som befinner sig nära arbetstagarna, kan spela en nyckelroll när det gäller rådgivning och skydd.

6.4 EESK rekommenderar att de garantier för uppföljning som ges för externa rapporter också ska gälla för interna rapporter: bekräftelse av mottagandet av rapporten och återkoppling om hur den behandlats.

6.5 Studier visar att de mest utsatta personerna, eller de som innehar information som kan innebära en risk för deras liv eller deras familjer, tvingas till anonymitet. Om en anonym visselblåsares identitet röjs anser EESK att visselblåsaren i fråga ska omfattas av det skydd som direktivet ger. Det faktum att ett ärende rapporteras anonymt får slutligen inte användas som ursäkt för att inte behandla rapporten.

7. Skydd av visselblåsare: bevisbördan och skadeersättning

7.1 Enligt förslaget till direktiv måste en visselblåsare som blir föremål för repressalier lägga fram prima facie-bevisning för att repressalierna är en följd av rapporteringen (dubbla test) för att dra nytta av bevisbördan. Enligt principen om omvänd bevisbörda (se direktivet om diskriminering) åligger det dock arbetsgivaren att bevisa att repressalieåtgärderna inte är en följd av rapporteringen.

7.2 Direktivet bör fastställa ersättningsåtgärder i händelse av repressalier (artikel 15.6) och inte hänskjuta detta till den nationella rättsliga ramen, som man har kunnat konstatera varierar mellan länderna eller saknas helt. För att effektivt skydda visselblåsare från alla former av sanktioner, direkta såväl som indirekta, bör direktivet föreskriva full ersättning för skador, utan tak (inklusive förlorade pensionsår vid uppsägning), i linje med "Public Interest Disclosure Act" från 1998.

8. Sanktioner

8.1 EESK anser att syftet med direktivet är att underlätta rapportering och skydda visselblåsare. Därför bör artikel 17.2 strykas, eftersom den leder till en sammanblandning av ansvarsfull rapportering och överträdelser som förtal eller falska anklagelser, som redan omfattas av nationell lagstiftning.

9. Förmånligare behandling och klausul om upprätthållande av skyddsnivån

9.1 EESK välkomnar att direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att införa förmånligare lagstiftning om visselblåsares rättigheter. En uttrycklig bestämmelse om upprätthållande av skyddsnivån bör emellertid läggas till för att bevara den förmånligare lagstiftning eller de förmånligare bestämmelser som finns i vissa medlemsstater.

10. Rapportering, utvärdering och översyn

10.1 En översyn av genomförandet av direktivet bör bli obligatorisk, genom offentliggörande av årsrapporter (anonymiserade uppgifter och statistik) från offentliga enheter och medlemsstaterna för att bidra till den rapport från kommissionen som planeras för 2027 och hålla allmänheten informerad.

Bryssel den 18 oktober 2018.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

BILAGA

Följande ändringsförslag avslogs under debatten, men fick minst en fjärdedel av rösterna:

Punkt 3.11

Lägg till en ny punkt:

3.11 EESK rekommenderar att man mer utförligt ska behandla frågan om att förebygga nedåtrisker för offentliga och privata företag pga. otillbörlig användning eller olagligt röjande av känslig information. Företags och organisationers anseende bör ges tillräckligt skydd vid illvilligt agerande.

Motivering

Varje organisations anseende är avgörande för alla berörda parter, inte minst de anställda.

Resultat av omröstningen

Röster för 84

Röster emot 130

Nedlagda röster 15

Punkt 4.1

Stryk punkten:

~~4.1 EESK anser att det är oacceptabelt att det inte har varit möjligt att genomföra ett samråd med arbetsmarknadens parter om förslaget till direktiv, i enlighet med artikel 154 i EUF-fördraget. Kommissionen får inte upprepa detta tillvägagångssätt.~~

Motivering

Eftersom förslaget inte baseras på artikel 153 i EUF-fördraget krävs inget samråd med arbetsmarknadens parter.

Resultat av omröstningen

Röster för 79

Röster emot 133

Nedlagda röster 18

Punkt 4.2

Ändra enligt följande:

4.2 Kommittén erkänner att direktivets rättsliga grund är tillräckligt omfattande för att säkerställa ett adekvat skydd för visseblåsare. Av rättssäkerhetsskäl efterlyser EESK dock ett förtydligande vad gäller det rättsliga tillämpningsområdet i fråga om arbetstagarnas rättigheter. rekommenderar att det sociala området också bör omfattas av direktivet genom att man lägger till artikel 153 i EUF-fördraget till de 16 rättsliga hänvisningarna i direktivet. EESK framhåller att man i artikel 1 (det materiella tillämpningsområdet) avseende de överträdelse av lagstiftning som en visseblåsare kan rapportera om har utelämnat skydd för arbetstagare. Diskriminering, trakasserier, våld på arbetsplatsen osv. ingår inte i förslaget. EESK rekommenderar därför att dessa frågor integreras i direktivet.

Motivering

Eftersom åsikterna går isär beträffande direktivets rättsliga grund behöver denna förtydligas av kommissionen i fråga om arbetstagarnas rättigheter (artikel 153 i EUF-fördraget).

Resultat av omröstningen

Röster för 82

Röster emot 139

Nedlagda röster 14

Punkt 6.2

Ändra enligt följande:

6.2 EESK anser att principen om en gradvis rapportering (internt, behöriga myndigheter, allmänhet) är förenlig med principen om ansvarsfull rapportering, särskilt i syfte att identifiera och stoppa överträdelser snabbt och effektivt vid källan, och på så sätt minska interna och externa risker. EESK anser dock att visselblåsare måste ha samma möjligheter att gå via interna kanaler som via behöriga myndigheter och rekommenderar därför ett förfarande i två i stället för tre steg, av rättviseskäl och för att skapa rättssäkerhet. Å ena sidan visar internationella studier, även i länder som saknar krav på interna kanaler (Storbritannien, Irland), att anställda av lojalitetsskäl först går den interna vägen, och det finns därför ingen risk för att de interna kanalerna kommer att kringgås i någon omfattande utsträckning. Om ett krav införs på att gå via de interna kanalerna är det dessutom svårt att förutse alla nödvändiga undantag. Å andra sidan föreskriver vissa nationella lagstiftningar att man direkt vänder sig till myndigheter (t.ex. vid brott och överträdelser). Denna skyldighet avser dock endast anställda, medan andra arbetstagare är undantagna. Detta leder till att principen om likabehandling åsidosätts och till rättslig osäkerhet.

Motivering

Det är viktigt att företaget har möjlighet att först lösa problemet internt innan visselblåsaren vänder sig till någon offentlig instans. Rapporteringsförfarandet i två steg gör det lättare att identifiera och stoppa överträdelser snabbt och effektivt vid källan.

Resultat av omröstningen

Röster för 78

Röster emot 145

Nedlagda röster 11

Punkt 7.2

Ändra enligt följande:

7.2 ~~Direktivet bör fastställa~~ direktivet fastställs ersättningsåtgärder i händelse av repressalier (artikel 15.6), och ~~inte hänskjuta detta hänskjuts~~ till den nationella rättsliga ramen, som man har kunnat konstatera varierar mellan länderna eller saknas helt. För att effektivt skydda visselblåsare från alla former av sanktioner, direkta såväl som indirekta, bör ~~genomförandet av direktivet noggrant övervakas och bedömas vad gäller de nationella ramarnas ändamålsenlighet. föreskriva full ersättning för skador, utan tak (inklusive förlorade pensionsår vid uppsägning), i linje med "Public Interest Disclosure Act" från 1998.~~

Motivering

Det är viktigt att sanktions- och kompensationsystemen som baseras på nationella ramar uppfyller de grundläggande målen i direktivet vad gäller skydd av visselblåsare samtidigt som de nationella rättssystemens principer respekteras. Detta är en av de viktigaste aspekterna som ska övervakas i samband med genomförandet av direktivet.

Resultat av omröstningen

Röster för 82

Röster emot 144

Nedlagda röster 10

Punkt 8.1

Ändra enligt följande:

8.1 EESK anser att syftet med direktivet är att underlätta rapportering och skydda visselblåsare. Därför bör artikel 17.2 förtydligas ~~strykas~~, eftersom den kan leda ~~leder~~ till en sammanblandning av ansvarsfull rapportering och överträdelse som förtal eller falska anklagelser, som redan omfattas av nationell lagstiftning.

Motivering

Det finns ett behov av att ta itu med följderna av falska, vilseledande och ogrundade upplysningar genom att fastställa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner, men omfattningen av dessa sanktioner i medlemsstaterna bör klarläggas ordentligt.

Resultat av omröstningen

Röster för 87

Röster emot 147

Nedlagda röster 6

Punkt 1.4

Ändra enligt följande:

1.4 EESK ~~erkänner uppmanar kommissionen att se över~~ den rättsliga grunden för direktivet är tillräckligt bred för att säkerställa ett adekvat skydd för visselblåsare så att den även omfattar arbetstagares rättigheter enligt artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). För rätts säkerhetens skull efterlyser EESK dock ett förtydligande av den rättsliga räckvidd som är tillämplig på arbetstagarnas rättigheter.

Motivering

De artiklar som kommissionen fastställt som rättslig grund kan till fullo säkerställa en förstärkning av kontrollen av efterlevnaden av unionslagstiftningen genom att införa nya bestämmelser om skydd för visselblåsare i syfte att förstärka en väl fungerande inre marknad och en korrekt tillämpning av unionens politik och samtidigt säkerställa höga standarder för skydd för visselblåsare i sektorsspecifika unionsrättsakter i vilka relevanta bestämmelser redan finns. För att undvika förvirring om den rättsliga grund som rör arbetstagarnas rättigheter krävs det dock vissa förtydliganden.

Resultat av omröstningen

Röster för 84

Röster emot 133

Nedlagda röster 6

Punkt 1.4

Lägg till en ny punkt efter nuvarande punkt 1.4:

Kommittén är övertygad om att ett regelverk för att skydda visselblåsare bör utformas på ett sätt som gör det möjligt att skilja mellan information som enbart kan röjas inom företaget och information som kan lämnas till myndigheterna eller till och med allmänheten. Detta är särskilt viktigt när det gäller företagshemligheter.

Motivering

Förslaget syftar till att klargöra att visselblåsare alltid måste rapportera information som innehåller företagshemligheter internt till företaget, eftersom så snart denna information har offentliggjorts är den skada som företaget åsamkats återkallelig.

Resultat av omröstningen

Röster för 89

Röster emot 149

Nedlagda röster 7

Punkt 1.6

Ändra enligt följande:

1.6 EESK rekommenderar (artikel 13) ett rapporteringsförfarande i två steg som ger visselblåsaren möjlighet att först gå via ~~antingen~~ interna kanaler i syfte att snabbt och effektivt identifiera och stoppa överträdelser eller behöriga myndigheter (utifrån vad han eller hon ~~föredrar~~) och sedan, i förekommande fall, kontakta de behöriga offentliga myndigheterna och, om lämpligt, det civila samhället/media, av rättviseskäl och för att skapa rättssäkerhet.

Motivering

Det är viktigt att företaget har möjlighet att först lösa frågan internt innan visselblåsaren går till allmänheten. Rapporteringsförfarandet i två steg gör det lättare att identifiera och stoppa överträdelser snabbt och effektivt vid källan.

Resultat av omröstningen

Röster för 89

Röster emot 144

Nedlagda röster 8

Punkt 1.10

Stryk punkten:

1.10 EESK rekommenderar en ändring av artikel 15.5 avseende prima facie bevisning när det gäller bevisbördan. Det är tillräckligt att visselblåsaren "lägger fram uppgifter som visar att han eller hon har lämnat en rapport".

Motivering

Denna rekommendation grundas inte på texten i utkastet till yttrande (7.1). Även om det kunde ifrågasättas, har principen om omvänd bevisbördan införts i texten på ett neutralt sätt.

Resultat av omröstningen

Röster för 93

Röster emot 148

Nedlagda röster 7

Punkt 1.11

Ändra enligt följande:

1.11 ~~För att effektivt skydda visselblåsare från alla former av sanktioner, direkta såväl som indirekta, bör genomförandet av direktivet noga övervakas och bedömas vad gäller de nationella ramarnas effektivitet. Avseende artikel 15.6 rekommenderar EESK att frågan om ersättning inte hänskjuts till nationell rätt (som varierar), utan att direktivet föreskriver full kompensation för skador, utan tak, i likhet med Storbritanniens lagstiftning.~~

Motivering

Det är viktigt att sanktions- och kompensationssystemen som baseras på nationella ramar uppfyller de grundläggande målen i direktivet vad gäller skydd av visselblåsare samtidigt som de nationella rättssystemens principer respekteras. Detta är en av de viktigaste aspekterna som ska övervakas i samband med genomförandet av direktivet.

Resultat av omröstningen

Röster för 95

Röster emot 143

Nedlagda röster 9

Punkt 1.12

Ändra enligt följande:

1.12 ~~EESK anser att den överflödiga artikel 17.2 bör förtydligas, eftersom det kan skapa förvirring mellan ansvarsfull visselblåsning och strykas (sanktioner avseende förtal och falska anklagelser föreskrivs redan i nationell lagstiftning).~~

Motivering

Se punkt 8.1.

Resultat av omröstningen

Röster för 96

Röster emot 147

Nedlagda röster 7
